

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV v Praze
ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ

Důvod:

690/HTO-NBÚ-80

Datum:

2.6.04

PhDr. Alena Nosková

Podpis:

81

TAJNÉ

Výtisk číslo: 25

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

76

Č. j.: inf. 03224 76

Počet listů: 9

Počet výtisků: 27

Den vydání: 20. června 1989

OBSAH

Ohlasy na 14. zasedání ÚV KSČ k 19. červnu 1989

Ohlasy na 14. zasedání ÚV KSČ k 19.červnu 1989

(Zpracováno ze zpráv krajských (městských) výborů a poznatků funkcionářů ZO KSČ vybraného panelu odboru vnitrostranických informací ÚV KSČ)

První ohlasy svědčí o tom, že průběh 14. zasedání ÚV KSČ a jeho výsledky byly sledovány se značným zájmem komunistů i ostatních pracujících. Plně je v nich podporována linie strany, orientovaná na přestavbu hospodářského mechanismu a další rozvoj socialistické demokracie.

Zpráva o činnosti KSČ po 13. zasedání ústředního výboru a dalších úkolech, přednesená s. M. Jakešem, je přijímána kladně. Oceňováno je její komplexní pojetí a kritičnost s jakou bylo poukázáno na současné problémy v životě strany a společnosti. V Jihočeském kraji je mezi komunisty pozitivně hodnoceno, že strana nedává podrobný návod na řešení problémů, ale vytyčuje politickou linii. V okrese Náchod (Východočeský kraj) je oceňován přístup strany - zachovat a plně rozvinout všechny trvalé hodnoty socialismu.

Na Státním statku Senec (Západoslovenský kraj) souhlasí komunisté s konstatováním s. Jakeše, že zakladatelé nepracují tak, aby jejich činnost vedla podniky ke zlepšení práce a nevytváří přiměřený tlak na výrobu. Pozitivně hodnotí sedm bodů formulovaných s. Jakešem s tím, že měly být v masových sdělovacích prostředcích více zdůrazněny.

V Kovosvitu Sezimovo Ústí (Jihočeský kraj) je v odezvě na vystoupení s.M. Jakeše dobře hodnoceno, že centrum ví o problémech, postrádají však stanoviska státních orgánů k jejich řešení. V TOS Kuřim (Jihomoravský kraj) se vyskytl názor, že pracujícím se situace zdá horší, než jak byla hodnocena na zasedání. Poukazuje se na to, že se opakují návody na zlepšení stavu v národním hospodářství, ale jsou realizovány jen z části, nebo jejich plnění postupuje pomalu a nedochází k potřebnému obratu v přístupech. V tomto smyslu se stále očekává radikálnější řešení. Kladně je hodnocena snaha nenahrazovat státní orgány, ale zdůrazňuje se potřeba důsledné kontroly uložených úkolů a vyvozování závěrů z neplnění, adresná kritika. V některých případech je nedůvěra k termínu uzavření plánů na rok 1990 do konce listopadu, upevňování disciplíny v dodavatelsko-odběratelských vzta-

zích apod. V SONP Kladno (Středočeský kraj) postrádali závěry, které by měly být vyvozeny vůči těm, kteří neplní úkoly.

Podnikový výbor NHKG Ostrava (Severomoravský kraj) uvádí, že je vyslovován souhlas s vyšším finančním oceňováním pracovníků vědeckotechnického rozvoje. Zároveň však upozorňuje, že tomu tak musí být pouze u těch, kteří se skutečně podílejí na zvyšování technické úrovně výrobků a technologie.

Komunisté ze základních organizací v místě bydliště si hodně slibují od změny ve směrnici pro práci s registrovanými členy strany a očekávají podrobnější informace, případně vytištění upřesněných zásad v brožuře.

Dobře je přijímáno, že ústřední výbor provedl kontrolu plnění předchozích závěrů k vědeckotechnickému rozvoji, který je považován za rozhodující pro další vývoj socialistické společnosti.

Část pracujících ve Středočeském kraji však očekávala, že po obsáhlé veřejné diskusi na stránkách Rudého práva bude analýza stavu zejména strojírenství hlubší a přijaté závěry konkrétnější. Podle některých názorů k řešení problémů v oblasti vědeckotechnického rozvoje, hutnictví, strojírenství a elektrotechnice nepřispívá častá změna ministra tohoto resortu.

V SONP Kladno (Středočeský kraj) je poukazováno na to, že rozsáhlé síti našich výzkumných ústavů neodpovídají jejich výsledky a tak většinu zařízení vysoké technické úrovně dovážíme ze zahraničí. Kritizován je i růst cen některých nových výrobků, například pro zemědělství, čemuž neodpovídá jejich užitná hodnota. Připomínky jsou také k pomalé realizaci usnesení 5. a 7. zasedání ÚV KSČ, týkající se vědeckotechnického rozvoje, státními a hospodářskými orgány a organizacemi. V této souvislosti je požadováno skládání účtů odpovědných vedoucích pracovníků.

Rovněž v Severomoravském kraji komunisté očekávali konkrétnější vystoupení k problematice vědeckotechnického rozvoje. Je kritizováno, že neustále hovoříme o nutnosti zavádění poznatků vědy do praxe, ale situace v podnicích je naprosto jiná. Schází suroviny, materiál, náhradní díly, nefungují dodavatelsko-odběratelské vztahy, nejsou finanční prostředky apod. Jsou vyslovovány požadavky, aby byli uváděni ministři a další zodpovědní funkcionáři, kteří zapříčiňují zaostávání v oblasti vědeckotechnického rozvoje. Rovněž v Jihočeském kraji se vyskytly ohlasy, že na zasedání nebyla provedena konkrétní kritika vedoucích pracovníků.

V ČKD Polovodiče Praha bylo charakterizováno vystoupení s. F. Hanuse jako příliš popisné. Obdobně je hodnoceno i v Avii - Praha - Letňany s tím, že nebylo vyhodnoceno dostatečně plnění závěrů z 5. zasedání a určena zodpovědnost za realizaci úkolů. Snaha o prosazování forem politického vedení vedla k frázovitému vyjádření problémů v referátu, což se podle jejich názoru projevilo i v obtížné konkretizaci závěrů na podmínky jednotlivých pracovišť. Konkrétněji měly být například vyjádřeny strukturální změny v národním hospodářství. Není také stanovena zodpovědnost ministerstev a centrálních institucí za dosavadní neplnění úkolů. Podnikový výbor KSČ NHKG Ostrava (Severomoravský kraj) uvádí připomínky v tom smyslu, že o kvalitě produkce rozhodují především pracovníci centrálních orgánů a středního článku řízení, kde je vliv strany nedostačující.

Ve VCHZ Pardubice - Semtín (Východočeský kraj) je poukazováno na to, že i ve stanovisku ÚV KSČ k VTR chybí akční program, východiska ke kritizovanému stavu. Stále se říká "musí se, musíme, bez označení odpovědnosti". Ponechání strukturálních změn na podnicích, bez řízení z centra, může vést k živelnosti.

Zemědělci v Jihočeském kraji očekávali, že zasedání přinese více v otázkách zemědělské techniky a v Západočeském kraji v elektronizaci školství.

CZV KSČ Polovodiče Praha v informaci uvádí, že písemná zpráva o plnění usnesení ÚV KSČ k hutnictví, strojírenství a elektrotechnice, předložená s. Julišem, byla oceněna zvláště proto, že obsahovala závěry a východiska, z nichž je zřejmé, že příslušné ministerstvo má jasnou koncepci dalšího postupu.

Zaznamenány byly také názory, že celkový dojem z jednání ÚV KSČ k VTR není zcela pozitivní. V Kovosvitu Sezimovo Ústí (Jihočeský kraj) je charakterizují někteří komunisté slovy "neřeklo se nic nového, opakuje se co bylo již dříve řečeno, bez konkrétních radikálních zásahů, jmenovitěho uvedení těch, kdo za současný stav nese odpovědnost". Připomínky byly k informaci o zadluženosti s tím, že prostředky uvolněné ve 2. pololetí minulého roku měly být použity ne na nákup zboží, ale zařízení. Kritizováno je, že "vyklízíme" trhy v SSSR, když je momentálně platební situace nevyrovnaná. Ztrácíme tak pozice. Například Kovosvit Sezimovo Ústí spolupracuje se španělskou firmou, která shání partnery vyrábějící automaty. Pro tuto firmu je budou dělat a ona je bude dodávat do SSSR.

CZV KSČ Zbrojovka Brno (Jihomoravský kraj) zaznamenal ohlasy některých členů strany, že závěry předchozích, například 5. zasedání, se často neplní, nebo jen částečně. Přestože jsou známy některé důvody (řada z nich je subjektivních), nevyvozují se závěry, což vzbuzuje určitou nedůvěru mezi pracujícími.

Předseda CZV KSČ z Rudého října Otrokovice (Jihomoravský kraj) uvádí, že závěry zasedání byly přijaty a pochopeny. K jejich naplnění budou směřovat práci strany v podniku. Zdá se však, že některá východiska k VTR jsou proklamativní, obecného charakteru. Opakují se staré metody, o čemž svědčí i usnesení, které je přijímáno s určitými rozpaky.

CZV KSČ s.p.Motor České Budějovice (Jihočeský kraj) informuje o tom, že zatím byl zaznamenán minimální zájem o průběh a závěry 14.zasedání ÚV KSČ.V několika případech bylo mezi dělníky řečeno, že ústřední výbor se schází velmi často, ale konkrétní výsledky nejsou vidět. V popředí zájmu je výdělek, dostatek materiálu na pracovišti a zboží v obchodech. Jednotliví technici se vyjádřili v tom smyslu, že o vědeckotechnickém rozvoji se hovoří již dlouho a výsledky jsou špatné. Hlavní příčinu spatřují v nedostatečné specializaci a kooperaci v rámci RVHP. Přijatá opatření budou, podle jejich názoru, opět po čase kritizována, neboť v brzké době se situace nezlepší, spíše zhorší.

Kádrové změny provedené na zasedání ÚV KSČ byly sledovány pozorně, nevyvolaly však takový ohlas, jako dřívější. V Jihomoravském kraji je kladně hodnoceno rozdělení funkcí tajemníků ÚV KSČ a zvolení tajemníka pro práci v zemědělství, potravinářském průmyslu, lesním a vodním hospodářství. Poukazuje se

však na poměrně časté změny, které neumožňují, aby noví funkcionáři mohli založit ucelenou koncepci. Hlavně obsazení funkce předsedy SPK by mělo být více stabilizované.

V některých místech se kádrové změny setkaly s připomínkami. Například CZV KSČ Polovodiče Praha v ohlasech uvádí, že s. Knotek zastával funkci předsedy vlády SSR krátkou dobu a neměl možnost se v ní výrazněji projevit. Podobné připomínky jsou k s. Hrivnákovvi. Podnikový výbor KSS VSŽ Košice (Východoslovenský kraj) uvádí, že zvolení s. Knotka do funkce tajemníka ÚV KSČ je z uvedeného důvodu předčasné. Také mezi komunisty v Rudém říjnu Otrokovice (Jihomoravský kraj) je změna funkcí u některých soudruhů charakterizována jako příliš rychlá, bez potřebné přípravy.

Na Dole Ležáky Most (Severočeský kraj) byly vysloveny obavy, zda zvolení dalších tajemníků ÚV KSČ nevyvolá nárůst administrativy.

Někteří pracující Bratislavských automobilových závodů se ke kádrovým změnám vyjádřili v tom smyslu, že do funkcí jsou dáváni stále stejní lidé, kteří již na různých vedoucích místech působili před započítáním přestavby.

V Okresním podniku místního hospodářství Rokycany (Západočeský kraj) předpokládali výraznější kádrové změny. Za nesprávnou kádrovou politiku ÚV KSČ je považováno, že někteří soudruzi (Žák, Juliš) v krátké době změnili své funkce několikrát. Jejich vliv se nemohl na svěřených úsecích projevit. Na Státním statku Chomutov (Severočeský kraj) jsou názory, že mělo dojít k většímu omlazení ve složení ústředního výboru. V souvislosti s tím byly v Agrostavu Chomutov položeny otázky "proč jsou stále v ÚV KSČ soudruzi Štrougal, Colotka, David a další - koho v ÚV KSČ zastupují?" Severočeský KV KSČ uvádí, že tyto dotazy vznikly pod dojmem záběrů Čs. televize, která si "všímá" těchto osobností.

V Kovosvitu Sezimovo Ústí (Jihočeský kraj) byli kritizováni bývalí členové PÚV KSČ a vlády, kteří v průběhu zasedání spali, nebo "unuděně převraceli stránky předložených materiálů" (viz záběry Čs. televize). V informaci západočeského KV KSČ se upozorňuje, že "spal s. David, což dokládá, že celkově neprojevuje velký zájem o dění!"

V celozávodním výboru KSČ Zbrojovka Brno (Jihomoravský kraj), ale i v dalších místech, bylo pozitivně přijato rozhodnutí, že je možno přijímat za kandidáty KSČ pracující ve věku od 45 - 50 let. Měli by to být ti, co mají životní i odborné zkušenosti a schopnost ovlivňovat ostatní v duchu linie strany. V ČKD Polovodiče Praha je mimo to oceňováno, že lze přijímat bývalé členy strany, kteří aktivně pracují pro socialismus a mají zájem o vstup do KSČ. Naproti tomu v působnosti podnikového výboru NHKG Ostrava (Severomoravský kraj) zazněly výhrady k možnosti znovu přijímat bývalé členy KSČ a lidi ve věku 45 - 50 let. Připomíná se, že v těžkých chvílích pro stranu již jednou prokázali, jaký k ní mají vztah. Podobné názory zazněly i na Dole Ostrava i v dalších místech.

Severomoravský KV KSČ v informaci uvádí, že možnost přijímání bývalých členů je potřebné vnitrostranickou cestou blíže vysvětlit. Někde je to chápáno jako přehodnocování událostí z let 1968 - 69.

X

Východoslovenský KV KSS a OV KSS v Prešově informují o ohlasech na vystoupení s. Fojtíka na oslavách 70. výročí Slovenské republiky rad v Prešově. Jeho obsah se setkal s plným souhlasem 17 - 20 tisíc účastníků shromáždění. Pozitivně bylo přijato především hodnocení současného vývoje politické situace v MLR. Podporu politice strany vyjádřilo shromáždění i odhlasováním rezoluce zaslané ÚV KSČ a ÚV KSS.

Jednotlivá upozornění

Ve Staré Boleslavi (Středočeský kraj) byly v ranních hodinách dne 11. června 1989 zjištěny závadné nápisy na výstražní tabuli u silnice "Komunisti prohráli - chceme svobodu" a na výloze prodejny léčiv "Komunistům je odzvoněno". Na autobusovém nádraží bylo na zadním nárazníku zaparkovaného autobusu napsáno "Komunismus už ne" a na tabuli vývěskové služby "Komunismus nikdy více to je naše agitace". Případy šetří bezpečnost.

V Ústí nad Orlicí (Východočeský kraj) obdržel člen strany ručně psaný leták s protistátním obsahem. Je v něm výzva k celému národu, aby vystoupil 1. 1. 1990 proti útlaku a požadoval "uspořádání demokratických a tajných voleb", uplatňovat "právo na náboženské a politické přesvědčení a možnost ho veřejně vyjádřit", "svobodu shromažďování a spolčování a projevu". Všichni občané se mají v uvedený den dostavit před svůj národní výbor. Vztít sebou podepsaný korespondenční lístek, adresovaný kanceláři FS 110 02 Praha 1, Vinohradská 1 s uvedenými požadavky. Hromadným odesláním korespondenčních lístků má být vyhlášena občanská neposlušnost "dnešním nikým nevoleným a nenáviděným vládám, zcela ignorujícím celý svět i vůli vlastního lidu". V závěru letáku je uvedeno "Rozmnož a zašli na 20 libovolných adres v celé ČSSR". Podpis "Pryč s tyrany a zrádci všemi, jednotni zvítězíme".

Členská schůze ZO KSČ SHR - Krušnohorské strojírny n. p. ZO dílny - Komořany (Severočeský kraj) zaslala ÚV KSČ dopis, ve kterém nesouhlasí se záměrem vybudovat na území ČSSR oficiální místa na památku padlým německým vojákům. Opis je v příloze.

C. I.	Příloha:
Dne. 14. VI. 1989	Skupina:
Kra:	Přílohy:
Obzvláště:	

Ústřední výbor KSČ

politickoorganizační oddělení
Praha

Most - Komořany 2. června 1989

Vážení soudruzi,

na základě informace, poskytnuté členům naší základní organizace KSČ Krušnohorských strojírny - závod 01, Most - Komořany, politickoorganizačním oddělením ÚV KSČ o záměru vybudovat na území ČSSR oficiální pietní místa na památku padlým německým vojákům Vám sdělujeme:

Po projednání ve stranických skupinách a na členské schůzi ZO KSČ, zaujímá naše členská základna jednoznačně odmítavé stanovisko k tomuto záměru. V našich řadách žije ještě příliš mnoho pamětníků nejenom války a válečných zločinů, napáchaných německými vojsky i na našem území, ale pamětníků doby, kdy ve zdejším kraji nacismus nastupoval na světovou scénu. Stále mezi námi žije heslo "Nic nebude zapomenuto, nikdo nebude zapomenut!".

Máme za to, že uskutečněním tohoto rozhodnutí bychom dali nepřímý prostor k tomu, aby se na našem území opět pod rouškou piety k padlým konaly srazy těch nepoučitelných, kteří se nijak netají tím, že čekají jen na svoji příležitost.

Usnesením členské schůze ZO KSČ Krušnohorské strojírny - závod 01, Most - Komořany rozhodnuto zaslat toto stanovisko ÚV KSČ.

Výbor ZO
ZÁKLADNÍ ORGANIZACE
KOMUNISTICKÉ STRANY ČESKOSLOVENSKA
SHR - Krušnohorské strojírny n. p.
ZO dílny - Komořany
okres Most